

Dödens och återfödelsens kretslopp

Sammanställt av Ingo de Jong

(red. av Kerstin Olsson)

Det är genom övergången från ett ofullkomligt till ett allt mer fullkomligt tillstånd som vi växer.

En av naturens lagar är att ett väsen eller en varelse inte kan leva för evigt. Om fröet inte dör, kan växten inte komma till stånd. Döden är faktiskt en del av naturen. Men vi fruktar döden, eftersom vi inte förstår den. Födelsen däremot väcker ingen fruktan, eftersom den redan skett och ligger bakom oss. Om vi antar att vårt objektiva universum bara är en tillfällig illusion på grund av sin ändlighet, då måste även både liv och död vara en obeständig illusion.

Teosofin säger att efter döden kommer vi att vara exakt likadana som vi var under vår livstid. Om vi har levt ett hängivet och rättrådigt liv kommer vi att få ett angenämt efter-döden-tillstånd. Om vi däremot har levt ett liv i relativ ondska, kommer vi att få en svår tid i livet efter detta. Vi kommer inte att räddas från konsekvenserna av vårt tidigare liv, men kommer heller inte att brinna för evigt i helvetet. Det finns varken himmel eller helvete. De är endast olika medvetandetillstånd.

DHL talar om en tvåfaldig död. Den första döden är den fysiska kroppens och den andra är psykets, eller det som med teosofiska termer kallas den kama- manasiska principen.[1]

Den ”första” döden

När livet eller livskraften (Prana) ebbar ut i den döende individens fysiska kropp är den fortfarande ansluten till astralkroppen genom en silvertråd. Denna tråd är en förbindelselänk av mycket fin etersubstans, vilken förbinder den fysiska kroppen med människans inre principer.[2]

Döden inträffar när silvertråden brister och man får en fullständig tillbakablick över hela det gångna livet. I detta högtidliga dödsögonblick, även när döden inträffar plötsligt, ser varje människa hela sitt förflutna liv passera revy in i minsta detalj. För ett enda kort ögonblick blev det personliga jaget ett med det gudomliga jaget, det individuella och allvetande. Men detta ögonblick är tillräckligt för att visa den döende människan hela den orsakskedja som har varit verksam under hennes liv. Hon ser sig själv som hon är, utan självbedrägeri. Hon betraktar sitt liv som en åskådare på ett objektivt sätt.

Detta är en högtidlig och viktig händelse, som varar ett par timmar och inte bör störas av ljud eller omhändertagandet av den avlidnes kropp. Den avlidne ser sitt förflutna liv framför sig och bedömer det på ett objektivt sätt. När denna överblick är klar, sjunker den avlidne in i medvetlöshet.[3]

Den fysiska kroppen börjar nu sönderfalla. Om den kremeras skingras livsatomerna. De fysiska livsatomerna ”transmigrerar”, återinförlivar sig, och återgår till naturen. De blir en del av de olika naturrikena genom att åter gå upp i mineral-, växt-, djur-, eller människoriket beroende på sina vibrationer eller magnetiska attraktion. Om en människa exempelvis har levt ett materialistiskt eller egoistiskt liv, dras sannolikt en stor del av hennes livsatomer till

djurriket. Livsatomerna i hennes högre eller andliga konstitution (högre manas och buddhi) dras däremot till de högre andliga planer.

Det är viktigt att förstå att livsatomer aldrig går förlorade, inte ens efter döden. Efter hand som vi utvecklas liv efter liv och växer i medvetenhet så har vi dessa livsatomer i släptåg. Vi har själva gett dem liv, och de kommer att följa oss i all evighet.[4] Genom hela livet har vi präglat dem med våra tankar och känslor. De har så att säga blivit våra "barn". Vi har påverkat dem på gott eller ont med våra tankar. Genom tänkandet ger människan sina tankar form och energi. Hennes tankeström utökas ständigt med nya tankar. Dessa nytillkomna tankar finns inbäddade i den aura som omger henne under hennes livstid och bildar hennes personlighet.

Med andra ord, resultatet av en människas tankar, begär, känslor, planer, förhoppningar och ambitioner under jordelivet finns integrerat i hennes väsen, i hennes aura. Det är dessa psykiska och mentala attityder som vi skapar under vår livstid som sedan dras från de lägre delarna av det auriska ägget och formar *begärskroppen* eller kama-rupa. De mera eteriska livsatomerna däremot dras uppåt för att bli en del av de högre delarna av det auriska ägget, som omsluter de permanenta principerna (manas och buddhi), som HPB talar om. De förblir i det auriska ägget i latent tillstånd och växer till liv först när det är dags att åter inkarnera.[5] Då förenas dessa latent livsatomer med de transmigrerande livsatomerna för att bygga upp den nya astralformen, som HPB beskriver. Det är i huvudsak dessa två klasser av livsatomer som benämns skandhas i människans kommande inkarnation.

Skandhas.

Ordet skandha betyder att uppstå, att åter komma till liv.

Varje tanke eller känsla ger upphov till en vibration, och varje vibration lämnar ett avtryck, en bild, i astralljuset. Varje vibration som vi har skapat under vårt liv påverkar hela vår konstitution på gott eller ont, och resulterar således i en skandha.

En god tanke är som en aktiv, välgörande kraft, medan en ond tanke är som en smärtsam demon. Sålunda omger sig människan med en ständig ström av sina avkommor, önskningar, impulser och begär, som påverkar det reinkarnerande egot.[6] Skandhas förblir vilande efter döden. De blir till karmiska verkningar, såsom frön, som HPB säger. De hänger likt istappar i den jordiska planetens atmosfär, men återvänder till livet när reinkarnationsprocessen startar. De växer till liv igen för att haka fast vid den nya personligheten när den inkarnerar. De förenas med det nya barnet när det växer upp och blir en del av dess karaktär. Förutom den personlighet som människan skapar genom sin tankeprocess i nuvarande liv, skapar hon på samma gång sina attribut och tendenser inför nästföljande inkarnation på jorden.[7]

Kama-rupa: "begärskroppen"

Kama-rupa är ett sammansatt ord, som betyder "begärskropp".

Det är den del av människans inre konstitution, där de olika begärens, böjelsernas, känslornas av hat och kärlek, kort sagt de skiftande mentala och psykiska energierna, har sitt hemvist.[8]

Under vår livstid verkar det mänskliga egot, "lägre manas", genom kama-rupa. Det använder kama-rupa som sin vehikel. Anledningen till att det mänskliga egot använder kama-rupa som ett slags vehikel för sina tankar och känslor är att det bor i den fysiska hjärnan, i de fem fysiska sinnen och i den fysiska kroppens alla sinnesorgan. Det har sitt säte där.[9]

Den ständigt föränderliga kama-rupan har i sin tur sitt säte i astralkroppen, som använder den som sin vehikel. Astralkroppen förmedlar i sin tur dessa impulser till den fysiska kroppen, som sedan reagerar och agerar därefter. Den lägre mentalkroppen är en av de mest förändringsbenägna delarna av vår konstitution. Den förändras med våra humörsvängningar. Den ändras faktiskt med varje tanke. Vi förstår nu att vi endast under vår livstid ständigt bygger och arbetar på vår kama-rupa.[10]

Man skulle kunna säga att den fysiska människan är kama-rupa. Eftersom kama-rupa är ett uttryck för de personliga egenskaperna hos människan, en återspeglning av hennes personlighet, så sker ingen ytterligare tillväxt av kama-rupa efter döden.

Som redan nämnts brister silvertråden när döden inträffar och astralkroppen och den fysiska kroppen skiljs åt. De fyra återstående principerna, det som det mänskliga egot har assimilerat från lägre manas och de tre högre principerna, atma och buddhi-manas (det reinkarnerade egot), befinner sig nu i Kama-loka eller Hades, ett astralt plan som ligger bortom vår varseblivning.[11] Det är här som alla varelser avvaktar sin andra död. Det är indelat i sju delar, eller principer. Var vi hamnar beror på vilket slags liv vi har levt här på jorden. Hur länge vi stannar i Kama-loka eller begärens värld kan variera från en kort stund, några timmar eller dagar, upp till många år, beroende på hur starkt vårt begär efter det jordiska är.

Efter en viss tid i kama-loka fortsätter detta attributkonglomerat att verka och håller det reinkarnerade egot fångslat genom sin dragning till det jordiska, medan den personliga människan är medvetlös. Detta tillstånd varar tills den andra döden inträffar, vilket helt enkelt betyder att den stund har kommit när det mänskliga egot har lyckats bryta varje länk med den dragningskraft som förenar det med dess personliga kama-rupa. Den andra döden är således den astrala motsvarigheten till det som ägde rum vid den fysiska döden.[12]

EGYPTIAN DRAWING OF THE ASTRAL BODY LEAVING THE PHYSICAL BODY AT DEATH

Av ovanstående framgår att det endast är de mest andliga delarna som går från kama-manas till buddhi-manas, som kan assimileras av det gudomliga egot. Detta sker via en förbindelselänk som kallas Antahkarana, eller regnbågsbron. HPB: *"Antahkarana är en smal länk mellan högre och lägre Manas, eller mellan människans själ och den gudomliga eller andliga själen. Vid döden upphör den att fungera som bro, eller förbindelseled, och resterna av den överlever som Kama-Rupa"*[13].

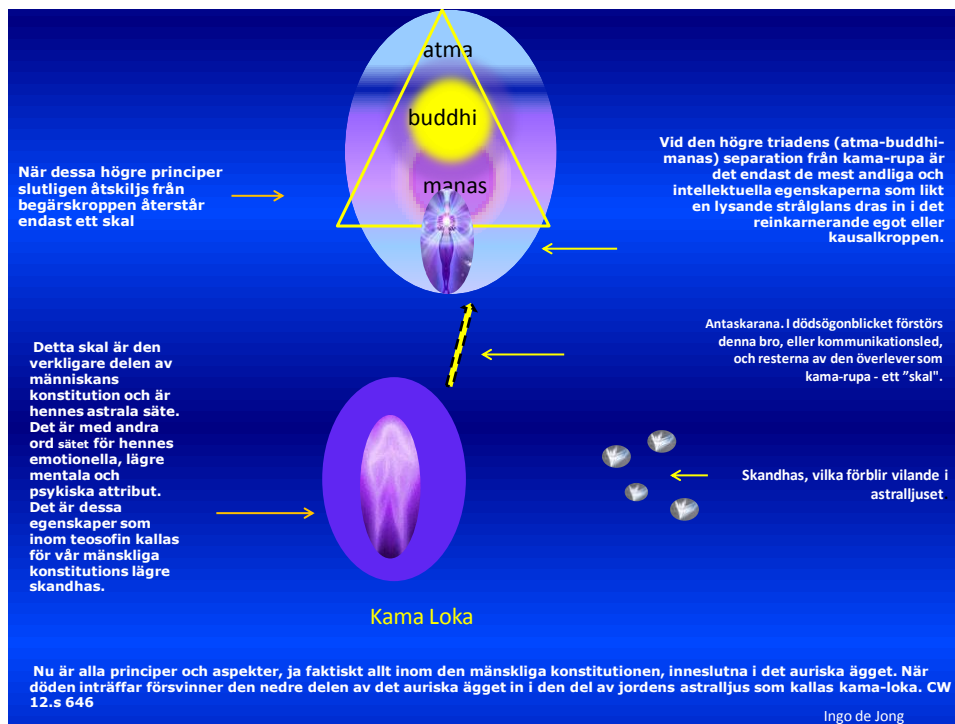
När Antahkarana försvinner blir kama-manas berövad sin tänkande princip, högre manas, och då den lägre aspekten, det mänskliga förnuftet, inte längre kan ta emot något ljus från det högre förnuftet och inte längre äger någon fysisk hjärna att arbeta med, börjar den långsamt falla sönder.[14]

Antahkarana är därför den del av lägre manas som är ETT med det högre, dess kärna, det som behåller sin renhet. Alla goda och ädla strävanden som vi haft under vår livstid finns bevarade här. Här finns de uppåtsträvande energierna från lägre manas. Det är dessa energier och tendenser som sedan blir devachanska erfarenheter.[15]

När dessa högre principer slutligen skiljs från begärskroppen finns bara ett skal, ett kama-rupaskal kvar. Det är detta skal som är den verkliga delen av människans konstitution och som innehåller, eller är sätet för, hennes lägre mentala och psykiska attribut. Under en viss tid behåller detta skal ett slags animaliskt medvetande, eftersom de lägre livsatomernas tankeimpulser och aktiviteter ännu inte slutat vara aktiva. Det kan liknas vid en maskin som fortsätter köra efter att strömmen stängts av. Med andra ord, de önskningar och attraktioner som tillhörde den tidigare personligheten är fortfarande aktiva. Det finns emellertid ingen fysisk kropp som kan tillfredsställa dem. När tankeimpulserna från de lägre livsatomerna lämnar kama-rupaskalet återstår bara ett tomt skal, som med tiden bleknar bort.

Denna process kan ta allt ifrån ett par timmar eller dagar till många år, beroende på hur starkt begäret efter det jordiska är. Det är dessa skal spiritualisterna ibland ser i seansrummet som materialiserade "former" och som de felaktigt tar för de avlidnas andar.[16] Så småningom försvinner även de. Allt som finns kvar är Atma-Buddhi-Manas och den andliga delen av kama.

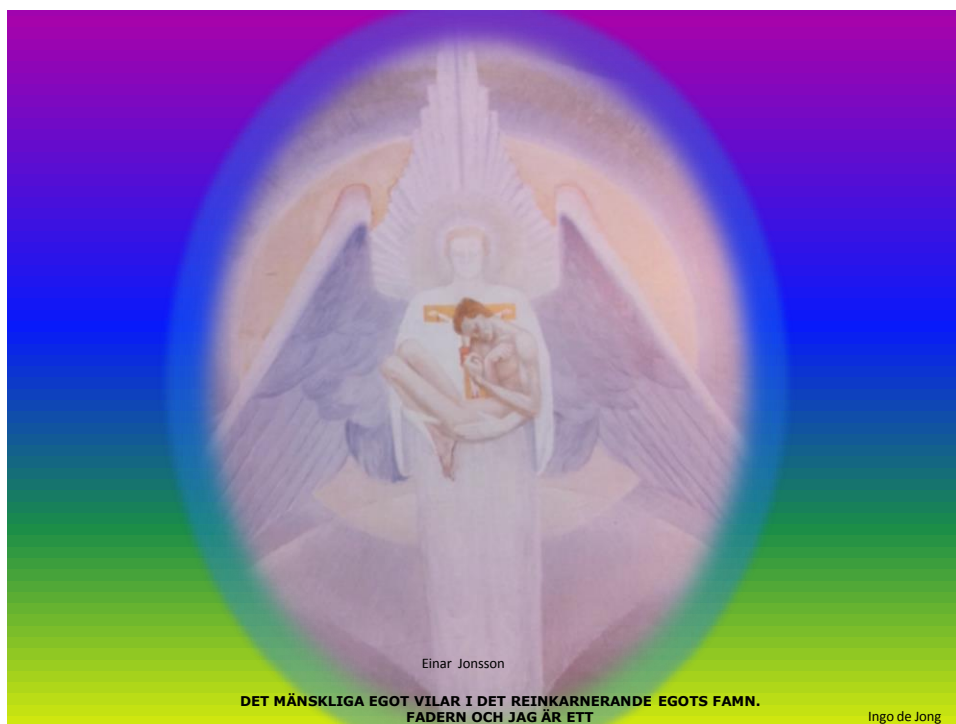
Vid separationen av den högre triaden från kama-rupa, den andra döden är det bara de mest andliga och intellektuella egenskaperna som dras in som en briljant strålgans i det reinkarnerande egot eller kausalkroppen.[17]

Endast det som är värdigt den odödliga guden inom oss och till sin natur identiskt med det gudomliga kan överleva. Ingen ädel tanke, ingen hög aspiration eller gudomlig, odödlig kärlek kan komma in i människans hjärna och bosätta sig där om det inte sker som en direkt emanation från det högre till det lägre egot. Alla övriga tankar, oavsett hur intellektuella de må tyckas vara, utgår från det lägre sinnet och dör bort och försvinner för alltid. Vår personlighets allra mest andliga och altruistiska känslor och ädlaste tankar återgår emellertid till den del av vårt väsen som vi kallar det reinkarnerande egot, och kan aldrig försvinna. Det är det gudomliga egots egen strålning, som under livstiden berikade personligheten med sitt ljus, som nu åter är indragen i sig själv för att ännu en gång bli en del av dess eget väsen. Av den personlighet som en gång har funnits är det således endast dess andliga upplevelser och minnet av allt som var gott och ädelt, som överlever och blir odödliga.

Inget av den tidigare personligheten kan överleva för evigt. Liksom ett bi samlar honung från varje blomma, men lämnar allt övrigt åt maskarna, precis så gör vår andliga individualitet. Från varje personlighet, i vilken karma tvingar det att inkarnera, insamlar det endast de andliga egenskapernas nektar.[18] Det är bara det mänskliga egots andliga arom, den sanna andliga människan, som blir devachani, ”individens som är i devachan”, och som nu vilar i det reinkarnerande egots famn.

Det reinkarnerande egots samlade erfarenheter kommer sedan delvis till uttryck i kommande personligheter. Det är det reinkarnerande egot, som endast delvis manifesterar sig i varje inkarnation, i varje personlighet, men som är uppbyggd av fragment från dem alla.

Devachan, "gudaland"

Devachan är ett sammansatt sanskrit-tibetanskt ord. Deva = *gud* och chan = *land*. Det är ett tillstånd mellan jordeliven som den mänskliga monaden inträder i och där den vilar i sällhet och ro. Devachan är ingen plats utan ett tillstånd hos de varelser som befinner sig i denna andliga "värld".[19]

Devachan är inte en objektiv sfär utan ett individuellt medvetandetillstånd, som exakt motsvarar individens mest dominerande medvetenhet under det jordiska livet.

Efter en kort period av medvetlöshet vaknar devachanin långsamt och går in i en period av vila och återhämtning i devachan.

Den devachanska varelsen har iklätt sig, eller omgett sig med, de andliga delarna av den förra personlighetens idéer, ambitioner och tankar. Det är dessa relativt andliga tankevibrationer som bildar den "kropp" som omger det devachanska väsendet och ger det en illusion av att befinna sig i en andlig vehikel.[20]

Dock kan det objektiva förverkligandet av dessa ting bara ske i nästa fysiska liv och kommer då att visa sig som speciella förmågor, talanger, andliga insikter, etc. Alla dessa förmågor kommer att återspeglas i nästa personlighet.

Devachan innebär en absolut glömska av allt som förorsakade smärta eller sorg i människans senaste inkarnation. I devachan upplever människan allt som hon ville uppnå på jorden. Hon uppfyller hela sin själsliga längtan. Devachan är en idealiserad och subjektiv fortsättning av jordelivet, eller en transcendental fortsättning av det nyss avslutade personliga livet.[21]

Devachan är uppfyllandet av den föregående personlighetens alla ambitioner och förhoppningar. Det är ett subjektivt, lycksaligt, drömliknande tillstånd. Det kommer att förefalla lika verkligt som de stolar och bord vi ser omkring oss. Framför allt måste vi komma ihåg att enligt den djupa, ockulta filosofin är stolar bord och hela den yttre världens objektiva landskap överkliga och endast övergående vanföreställningar i vårt sinne. Men lika verklig som denna världen är för oss, och faktiskt i ännu högre grad, kommer devachans verklighet att vara för den som går in i detta tillstånd.

Det devachanska tillståndet för genomsnittsmänniskan, som har levt ett hedervärt, rättrådigt och moraliskt liv, är en period av obeskrivlig andlig och mental skönhet och frid. Varje strävan och ouppfylld längtan efter att göra gott finner här en möjlighet att komma till uttryck i hennes medvetande, så att hennes devachan blir uppfyllelsen av alla hennes ädlaste bemödanden och förhoppningar från det senaste jordelivet. Faktum är att de devachanska drömmarna är ojämförligt mera verkliga än någonting som våra ofullkomliga fysiska sinnen kan förmedla till oss. Av detta kan vi konstatera att den subjektiva isoleringen i Devachan - den skulle kanske kunna uppfattas så till en början - inte alls är någon verklig isolering, i den betydelse ordet isolering har på det fysiska planet. Det är en gemenskap med allt som den sanna själen längtar efter, med individer, saker eller kunskap.[22]

Det reinkarnerande egot, befriat från all jordisk förbindelse, kan nu fortsätta på sin egen evolutionära väg genom de olika högre världarna och yttre planetrunderna.

En kort beskrivning av återfödelseprocessen

Det lycksaliga devachanska tillståndet kommer långsamt att upphöra efter en viss tid. Det är dags för återfödelse när det mänskliga egot (som nu är en del av det reinkarnerande egot) under sin post-mortemfärd genom de högre sfärerna och planeterna börjar uppleva en ny dragning till de lägre sfärerna. Det dras oemotståndligt tillbaka av minnen från en tidigare inkarnation, till den planet, eller värld, där det förut levt, och når till sist fram till den fysiska planeten.[23]

Efter sitt drömlika devachanska tillstånd blir det mänskliga egot för en kort tid medvetlös och reinkarnationsprocessen tar sin början. När egot sedan vaknar upp ur medvetlösheten får det en vision av hela det framtida liv som väntar det. Det ser alla orsaker som har lett fram till det. Liksom människan i dödsögonblicket ser tillbaka på det liv hon lämnat, så framträder för det uppväckta mänskliga egot inför dess återfödelse på jorden en vision av det liv som väntar det. Den mystiska österländska ockultismen lär att "Det andliga egot måste, innan det inkarnerar i en ny kropp, gå tillbaka till de scener som det lämnade vid sin senaste inkarnation". Det måste förstå att dess handlingar under förra inkarnationen har skapat orsaker och inse Karmans rättvisa. [24]

Det är mellan devachan och återfödelsen som egot återfår hela sitt manasiska medvetande och för en kort tid åter blir den gud det var förut. Den "gyllene tråden" ser alla sina "pärlor" och missar inte en enda av dem. [25]

Minnet av varje personligt liv bevaras för evigt i det mystiska registret över varje existens. Återspeglingsen av alla föregående liv fortlever och var och en kan sålunda i jnana-tillståndet (gudomlig kunskap) skåda tillbaka över hela raden av tidigare liv. Detta bevisar att personlighetens odödliga egenskaper såsom kärlek, godhet, barmhärtighet osv bevaras i det odödliga jaget.

När det är dags att reinkarnera sänder det reinkarnerande egot ur sig självt ut ett energiflöde eller en stråle. Strålen, som stegvis arbetar sig nedåt i de lägre psykiska världarna, samlar åter in de livsatomer som tillhörde det i ett tidigare jordeliv för att bilda sina nya mentala, emotionella och fysiska kroppar. Vid varje inkarnation emitteras en ny stråle, men i grunden är det alltid samma stråle. Samma stråle i dig och mig och alla andra. Det högre Egot, det reinkarnerande jaget, inkarnerar i tusen kroppar. [26]

En ny astral-fysisk enhet måste sedan skapas för att bli bärare av alla tidigare skandhas och framtida karma. Bildandet av den astrala människan sker inom det auriska ägget av ex-devachanī.[27] Vi måste alltid komma ihåg den viktiga roll som det reinkarnerande egots auriska ägg spelar på alla de olika stegen före återfödelsen.

Genom en stråle från det reinkarnerande egot börjar den nedre delen av det auriska ägget att röra på sig. Det får ägget att växa och svälla samtidigt. I samband med döden krymper det i storlek när de lägre fyra principerna avskiljs. Det auriska ägget börjar svälla före födelsen, så fort devachanin lämnar devachan, och fortsätter tills människan blir fullvuxen.

Från det ögonblick egot lämnar det devachanska tillståndet blir dess astralform allt mer komplett eller tydlig. Det auriska ägget, som drivs av "karma-kraft", formar automatiskt inifrån sig självt de vaga konturerna av en ny astralkropp.

Det är skandhas som bygger upp den nya astralkropp som föddes i det auriska höljet och det sägs ofta att "Karma, med sin armé av Skandhas, väntar på tröskeln till devachan". Nya skandhas föds ur sina gamla föräldrar. Varje förkroppsligad tanke som människan skapar återvänder till henne förr eller senare, eftersom den bär hennes egen vibration. Skandhas överförs från den gamla till den nya personligheten. Man kan säga att den nya personligheten är barn till den tidigare personligheten. *(Det finns emellertid även elementaler som lever vidare efter människans död. Det är de som vi inplanterar i andra. Övriga förblir latent till vi återföds, då de åter kommer till liv inom oss).*[28]

Efter att personligheten gått in i devachan finns dess förkroppsligade tankar, goda såväl som dåliga, fortfarande kvar i kristalliserad form i astralljuset. De måste plockas upp igen och tömmas på kraft av en ny personlighet. Det måste finnas kopplingar mellan olika inkarnationer, eftersom ingenting kan uppstå ur ingenting enligt ockultismen. De karmiska effekterna av tidigare liv måste följa individen in i nästa födelse.

De lockas nu av magnetisk attraktion och väcks åter till liv när deras upphovsman återgår till jordelivet. Varje människa är omgiven av sin egen känslomässiga atmosfär, som finns i den lägre delen av hennes auriska ägg. Denna atmosfär är levande och vibrerar med varierande intensitet. Den har sin egen personliga frekvens. Det blir därför uppenbart att strålpunkten, som även den har sin egen frekvens, dras i viss mån av magnetisk attraktion till föräldrarnas atmosfär, vars vibrationsfrekvens är mest lik dess egen och vars karmiska släktskap är starkast. [29]

Den nya människans dödliga själ är en spegling eller bild av sin skapare, den gamla personligheten. Denna nya själ föds sedan i sin egen värld och väntar på lämpliga föräldrar för att kunna födas på jorden i en ny fysisk kropp. Det reinkarnerande egot attraheras till sin familj genom karmiska band. Varje förälder har i sin konstitution lämpliga livsatomer som tillhört och använts av det reinkarnerande egot i tidigare liv. Den reinkarnerande människan har därför föga valfrihet i frågan, om man nu med det menar att vi avsiktligt väljer vår framtida familj. En sådan valfrihet, som vi förstår det, är nästan obefintlig, eftersom det mänskliga egot, som har lämnat devachan, är försänkt i en relativ medvetlöshet genom hela

assimileringsperioden före återfödelsen, och därför inte är i stånd att välja med självmedveten avsikt. Det är karma som styr dessa ting, och karma är ofelbar i sitt agerande.

Så fort det devachanska belöningstillståndet är över är det (mänskliga) egot ouplösligt förenat med den nya astralformen. Livsatomer på olika plan samlar ihop material till återuppbyggandet av ett nytt psyke (kama-manas) och en astralkropp. Den nya astralformen, som består dels av det auriska äggets rena, akasiska essens, dels av den senaste jordiska personlighetens straffbara synder och missgärningar, dras in i kvinnans aura. [30]

Först tränger den mer materiella delen av den nya astrala formen in i kvinnans aura och dras sedan in i livmodern, där den skapar ett levande ägg, som där finner en lämplig livsmiljö.[31]

När astralformen har förenat sig med den mänskliga äggstocken börjar den växa som ett foster. Den lägre eller grövre delen av astralformen blir barnets astralkropp tillsammans med de två allmänna klasserna av tanhiska (törstande) elementaler, (skandhas).

Den inre och mera manasiska delen av astralformen, som är den mer eteriska delen av det reinkarnerade egots strålpets, går till den manliga föräldern. Den kvinnliga föräldern är vehikel för det som kan kallas den vegetativa eller passiva strålens sida. Den manliga föräldern är vehikel för den positiva eller aktiva sidan. Fadern sår fröet och modern tar emot det, får det att växa och gör det redo att framträda.[32]

En ny dödlig själ är född som sitt upphovs, den gamla personlighetens, avbild. Man kan i sanning säga att den nya personligheten är barn till den tidigare personligheten.

XXXXXXXX

Livsatom: en livsatom är en andlig monads levande, individualiserade vehikel. Den innersta kärnan hos varje livsatom är en andlig monad. En atom av fysisk materie är besjälad av en sådan livsatom. (G.d P. Ockult ordbok. S.811-2)

- 1: *G.de Purucker (GdP) "Fountain Source of Occultism" . (F.S.o OC) sidan.587-8*
- 2: *G. Farthing "Exploring The Great Beyond"s.75-76*
- 3: *HPB "Collected Writings. (CW) vol. 10 s. 176*
- 4: *Den Hemliga Läran (DHL) d 2. s. 735-6. även "Transmigration of Life Atoms" (CW) 5.s.109.*
- 5: *CW vol.12.s. 649.*
- 6: *Mahatma Letters: (ML) KH första brev till A.O. Hume CW12. s. 646.*
- 7: *HPB "Nyckel till Teosofien" (NTT) s. 144*
- 8: *GdP "Ockult Ordbok" s.103-4*
- 9: *CW. vol.12 s.708*
- 10: *GdP. FSoOc. s. 579*

- 11: *NTT: s. 134*
- 12: *GdP FSoOC: s. 579-80*
- 13: *HPB CW. v. 12. s. 633.*
- 14: *Ntt.s.134-5*
- 15: *CW.v.12.s. 710*
- 16: *CW. v. 12 s.633*
- 17: *GdP. FsoOc.s.581-2*
- 18: *CW. v. 12. s. 627*
- 19: *GdP Ock. ordbok s.52.*
- 20: *CW. v.12. s.647*
- 21: *NTT. S. 138:*
- 22: *A.P. Sinnett. "Esoteric Buddhism".s.62 (EB)*
- 23: *GdP. FSoOC s. 637*
- 24: *CW. v. 7. s. 113*
- 25: *NTT. s 151.*
- 26: *CW. v.12. s.709*
- 27: *CW.v.12.s.649-52*
- 28: *HPB CW 12:s.609*
- 29: *GdP. FSoOC. s. 625.*
- 30: *HPB CW. v.12.s. 610*
- 31: *HPB CW.v.12. s.650.*
- 32: *HPB.CW.v.12. s.650-2*